

LETNO POROČILO 2018

JAVNEGA SKLADA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA KULTURNE DEJAVNOSTI
OBMOČNA IZPOSTAVA RUŠE

Poslanstvo sklada je spodbujanje kulturne ustvarjalnosti, zagotavljanje strokovne in organizacijske podpore ljubiteljskim kulturnim dejavnostim, omogočanje dostopnosti kulturnih vsebin na celotnem slovenskem kulturnem prostoru ter vključevanje v kulturno mrežo in mednarodno sodelovanje.

1.1 Območna izpostava Ruše

Zvezdana Remšak, vodja območne izpostave

Uvod

Območna izpostava Ruše pokriva tri lokalne skupnosti:

- Občino Ruše,
- Občino Selnica ob Dravi in
- Občino Lovrenc na Pohorju.

Število prebivalcev v vseh treh občinah je 15.036. Predeli so razgibani in segajo na dokaj hribovita področja, saj je Lovrenc na Pohorju na 459 metrih nadmorske višine.

Občani svoje interese uresničujejo v društveni dejavnosti, saj profesionalnih kulturnih institucij, razen Mariborske knjižnice, nimajo. V občini Ruše deluje pod okriljem Občine Ruše tudi Cezam (center za mlade), ki v svoji dejavnosti delno zajema tudi področja ljubiteljske kulture. Dejavnost na področju kulture je v vseh treh občinah enakomerna in se odvija na vseh področjih ljubiteljskih kulturnih dejavnosti (folklor, vokalna glasba, inštrumentalna glasba, likovna, gledališka in lutkovna dejavnost).

Društev, ki se vključujejo v dejavnost JSKD, je 25. Ta društva zajemajo številne sekcije, ki se predstavljajo na naših srečanjih in revijah. V letu 2018 sem dobro sodelovala z vsemi tremi lokalnimi skupnostmi, saj so imele posluš za ljubiteljsko kulturo. Posebnost izpostave JSKD OI Ruše je, da na tem področju ne deluje ZKD. JSKD opravlja določene naloge, ki jih drugod opravlja ZKD. Prevzema tudi povezovalno vlogo in skliče vsakoletni sestanek vseh društev in predstavnikov lokalnih skupnosti. Izpostava občinam sporoča določene težave, ki jih imajo društva.

Ocena stanja

Program izvajamo ob stalnem spremljanju dela društev in skupin, ki jim izpostava daje tudi potrebno strokovno, administrativno in tehnično pomoč.

Delovne možnosti in delovni prostor za JSKD brezplačno omogoča Občina Ruše. V letu 2018 sem na izpostavi delovala sama.

Sodelovanje z društvi in lokalnimi skupnostmi je potekalo zelo dobro. Predvidevam, da bo tako tudi v prihodnje, saj so novoizvoljeni župan in županji naklonjeni kulturi, nekateri so tudi člani društev. Lokalne skupnosti, društva in JSKD sodelujemo na organizacijskem, strokovnem in administrativnem področju. Lokalnim skupnostim in društvom dajem podporo pri izvedbi prireditev v njihovi organizaciji. Društvom administrativno in strokovno pomagam pri izvedbi prireditev. Seveda te pomoči ne izkoristijo vsa društva enako, saj so nekatera društva samostojnejša. Nekatera društva pomoč uporabljajo ves čas. Društva obveščam o razpisih in prijavah na razpise ter jim pomagam pri prijavi, saj veliko društev nima usposobljenih ljudi za tovrstno delo.

Na področju OI JSKD Ruše pride tovrstna podpora in pomoč še bolj do izraza, saj na tem področju ne deluje ZKD in je JSKD tako edina institucija, ki spodbuja in ohranja ljubiteljsko kulturo.

Kljub dobremu sodelovanju z društvi in raznovrstni pomoči opažam, da zaradi pomanjkanja finančnih sredstev za dejavnost nekatera društva izgubljajo ustvarjalni motiv. Predvsem imajo težave s kritji nagrad mentorjem in vodjem skupin. Naloga v prihodnje je, da pridobimo nekaj več sredstev za kritje stroškov vodenja skupin strokovno usposobljenih mentorjev.

Na področju izpostave nimamo idealnih prostorskih možnosti za izvedbo vseh prireditev, vsaj za nekatera področja ne. Večje prireditve moramo izvesti v večnamenskih dvoranah. Kljub temu smo veseli, da ima OŠ Lovrenc na Pohorju večnamensko dvorano, ki nam omogoča izvedbo večjih prireditev. Druge dvorane so manjše in je v njih mogoča izvedba manjših prireditev. Veseli smo tudi novega prizidka h Kulturnemu domu Jože Petrun v Lovrencu na Pohorju. S tem so se pogoji za nastopajoče bistveno izboljšali, saj smo pridobili garderobne prostore.

Velika pridobitev je nova dvorana Hram kulture A. Tovornik Selnica ob Dravi. S to pridobitvijo so se pogoji za izvedbo prireditev v Selnici ob Dravi bistveno izboljšali. To je tudi dvorana, v kateri lahko izvedemo srečanja ali revije z večjim številom nastopajočih.

Prostorske možnosti za delo društev zagotavljajo lokalne skupnosti. Do sedaj so prostore za izvajanje svoje dejavnosti lahko uporabljali brezplačno. Upamo, da bo tako tudi v prihodnje.

Poudariti moram, da je sodelovanje JSKD z drugimi institucijami zelo uspešno. Brez težav nam na pomoč priskočijo delavci režijskih obratov lokalnih skupnosti, gasilske zveze ter osnovne šole. Z njihovo pomočjo nam uspe kakovostno izpeljati tudi prireditve s 400 in več nastopajočimi.

Velika težava v Občini Ruše je velika brezposelnost, čeprav se je v zadnjem letu malo zmanjšala. Posledično so ljudje nerazpoloženi in nemotivirani. Z ljubiteljsko kulturo in vabili na brezplačen ogled naših prireditev jih poskušamo privabiti in vsaj malo razvedriti.

Tudi podjetij, ki bi bila uspešna, je v Rušah in okolici zelo malo, zato sponzorskih sredstev žal ne moremo pridobiti. Kljub temu težav z izvedbo prireditev nismo imeli in smo izpeljali vse načrtovane prireditve ob pomoči vseh treh lokalnih skupnosti. Do sedaj so prireditve obiskane dobro, s čimer smo dosegli svoj namen.

Vse prireditve medijsko pokrije lokalna televizija BKTv, ki objavlja reklamo in dogajanja predvaja tudi v svojem televizijskem programu. Gledanost lokalne televizije BKTv se je zelo razširila, saj je prišla na program spleta Siol. Redni oglaševalec prireditev je Radio Slovenske Gorice, internetna reklama na spletu rusan.si in lokalec.si ter drugi mediji. Prireditve objavljajo tudi vse tri lokalne skupnosti na svojih portalih. Glede na dobro medijsko podprtost v kraju je JSKD prepoznaven.

Izvedba rednega programa

V letu 2018 je izpostava izvedla program, ki je bil usklajen s programom centralne službe, medobmočne koordinacije in željami ljubiteljskih kulturnih društev. Društva program potrdijo na rednem letnem srečanju. Letni program dela potrdi tudi svet območne izpostave. Program območne izpostave na področju ljubiteljske kulture zajema pregledna srečanja in revije na vseh področjih delovanja društev ter izobraževanja po posameznih področjih.

Na območni ravni smo izvedli pregledna srečanja in revije na gledališkem, lutkovnem, vokalnem, folklornem, inštrumentalnem in godčevskem področju. Revije in srečanja izvajamo menjaje v vseh treh občinah, tako da ponudimo program v vse tri občine. Pri tem seveda upoštevamo prostorske pogoje za izvedbo s posameznega področja.

V izpostavi Ruše smo v letu 2018 izvedli Regijsko srečanje otroških gledaliških skupin in Regijsko srečanje Ringaraja 2018.

V koprodukciji s KUD Bistrica ob Dravi smo izvedli tradicionalno srečanje veteranskih in upokojenskih folklornih skupin, ki je ponovno doseglo svoj namen, kajti sodelovale so skupine iz skoraj vseh krajev Slovenije. Predstavilo se je 22 tovrstnih skupin. Videli in slišali smo zelo pestro paleto spletov. Zadovoljni so bili organizatorji, izvajalci in občinstvo, kar je najpomembnejše. Pripravljamo se že na 21. srečanje tovrstnih FS.

Konec novembra smo izvedli večjo prireditev Parada izbranih in jo posvetili 20-letnici Območne izpostave JSKD Ruše. Predstavile so se skupine, ki so dosegale v letu 2018 regijski ali državni nivo ter nekaj drugih vabljenih skupin.

Izvedba dodatnega programa

Izpostava uspešno sodeluje z lokalnimi skupnostmi in drugimi lokalnimi in kulturnimi akterji na področju izpostave sklada.

Sedež izpostave je v Domu kulture Ruše. Društva se na OI obračajo po pomoč pri izvedbi raznovrstnih prireditev, tako za pomoč pri sestavi programa kot za oblikovanje in tisk vabil, plakatov ipd. Vsa gradiva oblikujemo in tiskamo v pisarni JSKD. Glede na to ugotavljajo, da je sklad nepogrešljiv del v ohranjanju ljubiteljske kulture na našem področju.

Dodaten program je težko predvideti, saj se pojavi med letom. Do sedaj sem pomagala tako društvom kot lokalnim skupnostim pri uspešni izpeljavi zamišljene prireditve. V letu 2018 sem pomagala pri izdelovanju reklamnega gradiva pa tudi svetovanju programa in izpeljavi prireditev. Tovrstnih prireditev je čez vse leto veliko.

Izvedba javnih razpisov/pozivov za ljubiteljske kulturne dejavnosti ali sodelovanje pri njih

V vseh treh lokalnih skupnostih za področje ljubiteljske kulture objavljajo razpise za sofinanciranje dejavnosti ljubiteljskih kulturnih društev. Pri javnih razpisih za ljubiteljsko kulturo, na katera se društva prijavljajo, aktivno sodelujem. Društvom nudim podporo pri izpolnjevanju obrazcev ter prijavljanju na razpise.

V lokalni skupnosti Ruše aktivno sodelujem pri pripravi in izpeljavi razpisa. Sem v komisiji, ki vrednoti prijavljene programe in spremlja izpeljavo prireditev. Posredujem strokovno mnenje, kako uspešno je katero društvo oziroma skupina na podlagi ocen strokovnih ocenjevalcev revij JSKD. To mnenje je za društva pomembno, saj so lokalna sredstva vezana na kakovost dela posamezne sekcije.

Za lokalno skupnost Selnica ob Dravi posredujem mnenja in svetujem.

V lokalni skupnosti Lovrenc na Pohorju sem aktivno vključena v komisijo pri pripravi razpisa ter vrednotenju društev pri prijavi na razpis.

Izobraževanja

Društva in posamezniki se udeležujejo izobraževanj v organizaciji centralne službe JSKD in koordinacije Maribor. Izobraževanj se udeležijo tudi drugod, če je tema zanje zanimiva. Na našem področju bi bilo smiselno izvesti izobraževanje za zborovodje odraslih pevskih zborov, saj je raven, ki jo dosegajo zbori na našem področju, dokaj nizka in bi bilo v tej smeri treba nekaj narediti.

Menim, da je slaba udeležba na izobraževanjih povezana s sredstvi. Sklad društvom ne more nuditi finančne pomoči za udeležbo na izobraževanjih, lokalne skupnosti pa ta sredstva namenjajo v minimalnih zneskih. Velikokrat se zgodi, da se za izobraževanje zanimajo, vendar jim sredstva ne dopuščajo udeležbe. Tisti, ki se izobraževanj udeležijo, si stroške v večini pokrijejo sami, majhen del pa njihovo matično društvo. Kljub temu se marsikdo odloči za izobraževanja, vendar bi želeli teh udeležb več.

Financiranje

Sodelovanje z vsemi tremi lokalnimi skupnostmi in posledično tudi financiranje je bilo v letu 2018 dobro. Financiranje poteka utečeno in redno. Z vsemi tremi lokalnimi skupnostmi so sklenjene pogodbe za izvedbo programa. Lokalne skupnosti nakazujejo sredstva za program trikrat letno na podlagi zahtevka.

Vse tri lokalne skupnosti pomagajo tudi v smeri brezplačne uporabe dvoran za prireditve JSKD OI Ruše. Če bi prireditve imela vstopnino, bi morali dvorano plačati.

V novi dvorani v Selnici ob Dravi je dvorana brezplačna, v kolikor ni vstopnine. Ker smo proračunski uporabniki, v letu 2018 ni bilo treba pokriti stroškov tehnike (zvok in luč). Če bi morali strošek pokriti, bi bil strošek približno 2.500 EUR.

V Rušah in Lovrencu na Pohorju je vsa tehnika, ki je na razpolago v dvoranah, brezplačna. Predviden znesek v primeru, če bi bilo treba pokriti stroške, bi bil približno 1.000 EUR.

Novi projekti

Glede na omejena sredstva in na položaj, v katerem se vsi nahajamo, se novih programov v tem letu nismo lotili. Res je, da se nekatera društva lotijo novih projektov, pri katerih iščejo pomoč in podporo v JSKD. Seveda jim v teh primerih radi pomagamo po svojih močeh, torej administrativno in strokovno.

Področja ljubiteljskih kulturnih dejavnosti in društva

V izpostavi Ruše je v letu 2018 delovalo:

- 9 odraslih pevskih zasedb (5 mešanih odraslih pevskih zborov, 2 ženska pevka zbora, 1 moški pevski zbor, 2 vokalni skupini),
- 9 otroških pevskih zasedb (3 zborčki vrtcev pri osnovnih šolah, 3 otroški pevski zbori osnovnih šol, 3 mladinski pevski zbori osnovnih šol),
- 2 pihalna orkestra,
- 1 tamburaška skupina,
- 4 odrasle folklorne skupine,
- 5 otroških folklornih skupin,
- 7 gledaliških zasedb (5 otroških gledaliških skupin, 1 mladinska gledališka skupina, 2 odrasli gledališki skupini),
- 5 likovnih skupin,
- 12 godcev in pevcev ljudskih viž posameznikov oziroma skupin (7 godčevskih zasedb ali posameznikov, 5 zasedb pevk ljudskih pesmi),
- 4 plesne skupine oziroma mažoretne,
- 3 literarne skupine,
- 7 skupin, ki ohranjajo ljudsko izročilo z ročnimi deli.

Nekatere skupine prikažejo dokaj kakovosten program. Na regijsko raven so bile v letu 2018 uvrščene sledeče skupine:

- Otroški pevski zbor OŠ Lovrenc na Pohorju;
- Otroški pevski zbor OŠ Selnica ob Dravi;
- Gledališka skupina Poševci OŠ Selnica ob Dravi;

- FS KUD Svoboda Bistrica ob Dravi;
- Vokalna skupina ARS;
- Mladi oder Ruše – MOR z muzikalom Mali princ; za vlogo pilota v Malem princu je Peter Andrej prejel nagrado regijske selektorice za glavno moško vlogo;
- Otroška folklorna skupina OŠ Janka Glazerja in vrtca Ruše se je uvrstila na regijsko in tudi državno srečanje Ringaraja 2018.

Kulturno-umetniško društvo Svoboda Bistrica ob Dravi zajema veliko skupin, ki gojijo vsa področja ljubiteljske kulture. So nosilci ljubiteljske kulture v Bistrici ob Dravi. Zelo obsežen in uspešen projekt, ki ga peljemo skupaj KUD Svoboda Bistrica ob Dravi, je Srečanje veteranskih in upokojenskih folklornih skupin Slovenije, ki poteka dva dni. V letu 2019 bomo beležili že 21. srečanje tovrstnih FS.

V Domu kulture Bistrica ob Dravi lahko zagotovimo kakovostno izvedbo različnih prireditev. Edina manjša slabost ob večjih prireditvah je pomanjkanje garderob za nastopajoče skupine.

V Občini Selnica ob Dravi je zelo prodorno društvo PAVZA. Zajemajo več področij, prednjačita pa moški pevski zbor in gledališko področje.

V Lovrencu na Pohorju so dejavnosti zastopane dokaj enakovredno. Gojijo folkloro, vokalno glasbo, instrumentalno glasbo, gledališče, lutke in ples.

V glavnem društva svojo dejavnost peljejo povprečno, skrbijo, da izročilo ne izumre in poskušajo vključevati mlajše generacije. Nekatera društva ne kažejo želje po dokazovanju in se ne potegujejo za doseganje višjega nivoja.

Sodelovanje s šolami in vrtci

Sodelovanje z osnovnimi šolami poteka tako na organizacijskem področju kot tudi na področju udeležb skupin z osnovnih šol na naših revijah in srečanjih. Sodelovanje je obojestransko in zelo uspešno.

Osnovna šola Janka Glazerja Ruše, OŠ Lovrenc na Pohorju in OŠ Selnica ob Dravi vključujejo tudi vse tri vrtce. Delujejo na področjih vokalne, gledališke, literarne, likovne, plesne in folklorne dejavnosti.

Velikokrat nam osnovne šole nudijo uporabo prostorov za pripravo nastopajočih, saj je v sklopu dvoran premalo spremljevalnih prostorov. S tem nam omogočijo kakovostno izvedbo prireditev. Vse prostore nam nudijo brezplačno, za kar smo jim zelo hvaležni.

Jubileji in obletnice društvene dejavnosti ter priznanja

Jubilejne dogodke proslavimo s slovesnimi prireditvami. Program slovesne prireditve pripravimo skupaj s skupinami. V letošnjem letu so slavili jubilej:

- KUD Svoboda Bistrica ob Dravi – 90 let;
- ročnodelke Čebelice KUD F. Sornik Smolnik – 35 let;
- Ruški frajtonarji – 15 let;
- Gallusove značke smo podelili članom MePZ Ruše.

Podeljene značke so nagrada za preteklo delo in spodbuda za delo v bodoče.

Izvedeni dogodki

	NAZIV DOGODKA/PUBLIKACIJE	KRAJ DOGODKA	DATUM (OD)	DATUM (DO)	DEJAVNOST
1	ŠTUDENTEATER3.0	MARIBOR	1. 1. 2018	11. 3. 2018	GLEDALIŠČE IN LUTKE
2	NASTOP UČENCEV GŠ RUŠE	RUŠE	17. 1. 2018		INŠTRUMENTALNA GLASBA
3	HIMALAJA V MOJIH OČEH	BISTRICA OB DRAVI	20. 1. 2018		DRUGO
4	FILM O ŽIVLJENJU IN DELU G. ERVINA KRALJA	BISTRICA OB DRAVI	27. 1. 2018		FILM IN VIDEO
5	NAŠA POT – 90 LET KUD SVOBODA BISTRICA OB DRAVI	BISTRICA OB DRAVI	8. 2. 2018		VEČVRSTNA DEJAVNOST
6	SREČANJE PEVCEV LJUDSKIH PESMI IN GODCEV LJUDSKIH VIŽ: PEVCI POJEJO, GODCI GODEJO	LOVRENC NA POHORJU	17. 2. 2018		FOLKLORA

7	POČITNIŠKE DELAVNICE	BEZENA	26. 2. 2018		VEČZVRSTNA DEJAVNOST
8	PODELITEV GALLUSOVIH ZNAČK	RUŠE	5. 3. 2018		VOKALNA GLASBA
9	OBMOČNO SREČANJE OTROŠKIH LUTKOVNIH IN GLEDALIŠKIH SKUPIN NAJ SE PREDSTAVA ZAČNE	HRAM KULTURE A. TOVORNIK SELNICA OB DRAVI	12. 3. 2018		GLEDALIŠČE IN LUTKE
10	POZDRAV POMLADI	BEZENA	17. 3. 2018		VEČZVRSTNA DEJAVNOST
11	OBMOČNO SREČANJE OTROŠKIH FOLKLORNIH SKUPIN PESNICA IN RUŠE	LOVRENC NA POHORJU	24. 3. 2018		FOLKLORA
12	VELIKONOČNE DELAVNICE	RUŠE	27. 3. 2018		DRUGO
13	ZAČETNA LUTKOVNA DELAVNICA	DRAVOGRAD	7. 4. 2018	14. 4. 2018	GLEDALIŠČE IN LUTKE
14	OBMOČNO SREČANJE FOLKLORNIH SKUPIN PESNICA IN RUŠE	ŠENTILJ	15. 4. 2018		FOLKLORA
15	RUŠKI FRAJTONARJI	BISTRICA OB DRAVI	17. 4. 2018		INŠTRUMENTALNA GLASBA
16	OBMOČNA REVIJA OTROŠKIH IN MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV	RUŠE	23. 4. 2018		VOKALNA GLASBA
17	REGIJSKO SREČANJE OTROŠKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN	SELNICA OB DRAVI	25. 4. 2018		GLEDALIŠČE IN LUTKE
18	POHOD PO POMEMBNIH OBELEŽJIH NOB	RUŠE	27. 4. 2018		DRUGO
19	REGIJSKO SREČANJE OTROŠKIH FOLKLORNIH SKUPIN POMURJA IN MARIBORA Z OKOLICO, RINGARAJA 2018	SELNICA OB DRAVI	10. 5. 2018		FOLKLORA
20	OBMOČNO SREČANJE ODRASLIH PEVSKIH ZBOROV IN MALIH VOKALNIH SKUPIN	DK BISTRICA OB DRAVI	12. 5. 2018		VOKALNA GLASBA
21	REVIJA ZBOROV DRUŠTEV UPOKOJENCEV	MARIBOR	22. 5. 2018		VOKALNA GLASBA
22	RINGARAJA 2018	MAJŠPERK	2. 6. 2018		FOLKLORA
23	REGIJSKO SREČANJE ODRASLIH FS	LENDAVA	3. 6. 2018		FOLKLORA
24	20. FESTIVAL UPOKOJENSKIH IN VETERANSKIH FOLKLORNIH SKUPIN SLOVENIJE	BISTRICA OB DRAVI	9. 6. 2018	10. 6. 2018	FOLKLORA
25	OD DRAVE DO SAVE	CELJE	9. 6. 2018		VOKALNA GLASBA
26	CICIBAN POJE IN PLEŠE	MARIBOR	12. 6. 2018		VOKALNA GLASBA
27	35 LET ROČNODELK ČEBELICE	SMOLNIK	16. 6. 2018		DRUGO
28	KONCERT MEPZ KUD BEZENA	ŽAVCAR	17. 6. 2018		VOKALNA GLASBA
29	SPOMIN NA PADLE LOBNIČANE	APNICA	30. 6. 2018		DRUGO
30	MEDNARODNE POLETNE GLEDALIŠKE DELAVNICE	IZOLA	20. 8. 2018	25. 8. 2018	GLEDALIŠČE IN LUTKE
31	OBMOČNO SREČANJE SKUPIN IN SOLISTOV V IGRANJU NA FRAJTONARICO	RUŠE	9. 9. 2018		INŠTRUMENTALNA GLASBA
32	24. RAZSTAVA ROČNIH DEL – LJUDSKO IZROČILO	BEZENA	20. 10. 2018		VEČZVRSTNA DEJAVNOST
33	SREČANJE STAREJŠIH OBČANOV	DOM KRAJANOV BEZENA	17. 11. 2018		VEČZVRSTNA DEJAVNOST
34	20-LETNICA IZPOSTAVE JSKD RUŠE V POVEZAVI S PRIREDITVIJO "PARADA IZBRANIH"	DOM KULTURE RUŠE	25. 11. 2018		VEČZVRSTNA DEJAVNOST
35	LUTKOVNA PREDSTAVA BABICA ZIMA – PRIHOD MIKLAVŽA	DOM KULTURE BISTRICA OB DRAVI	5. 12. 2018		GLEDALIŠČE IN LUTKE
36	BOŽIČNI KONCERT	DOM KULTURE BISTRICA OB DRAVI	15. 12. 2018		VEČZVRSTNA DEJAVNOST
37	SREČANJE SVETA JSKD OI RUŠE, LJUBITELJSKIH KULTURNIH DRUŠTEV IN LOKALNIH SKUPNOSTI RUŠE, SELNICA OB DRAVI, LOVRENC NA POHORJU	VETER	17. 12. 2018		VEČZVRSTNA DEJAVNOST